

Ekonomisk månadsuppföljning för nämnden
för utbildning, kultur och fritid per oktober
2023

10

2023UKFN35

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Datum
2023-12-05

Diarienummer
2023UKFN35 042

Ekonomisk månadsuppföljning för nämnden för utbildning, kultur och fritid per oktober 2023

Förslag till beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid godkänner prognosen.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för utbildning, kultur och fritid prognostiserar en positiv avvikelse om 23,9 mnkr. I prognosen lyfts nämndens reserv och delar av det tillskott som kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2022 § 203 fram som överskott. Tillsammans uppgår reserven och tillskotten till 20 mnkr. Nämndens budgetavvikelse exklusive reserv och tillskott är positiv om 3,9 mnkr.

Alla utbildningsverksamheterna har färre barn/elever i verksamheten än budgeterat. Förskolan prognostiserar därför ett överskott medan grund- och gymnasieskolan visar underskott eller ingen avvikelse, trots färre elever i verksamheten.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 9,5 mnkr vilket är 4,1 mnkr lägre än budgeterat.

I bilagan *Månadsprognos per oktober 2023, nämnden för utbildning, kultur och fritid* redovisas prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet redovisar ekonomiska prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 5 december 2023
- Månadsprognos per oktober 2023, nämnden för utbildning, kultur och fritid

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Oktoberprognos

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Innehållsförteckning

Nämnden för utbildning, kultur och fritid	3
Ekonomi	3
<i>Driftredovisning</i>	3
<i>Åtgärder</i>	6
<i>Investeringsredovisning</i>	7

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Nämndens ofördelade reserv	0	6 500	6 500	0
Sektorsledning	14 432	15 332	900	20 572
Förskola	303 565	325 765	22 200	289 959
Grundskola	733 060	714 760	-18 300	708 927
Gymnasium	212 484	212 484	0	196 391
Elevhälsa och utveckling	45 765	47 565	1 800	0
Kultur och fritid	115 416	126 216	10 800	111 699
Nettokostnad	1 424 722	1 448 622	23 900	1 327 548

Nämnden för utbildning, kultur och fritid prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 23,9 mnkr (1,65 procent), vilket motsvarar en förbättring om 0,2 mnkr sedan delårsprognosen. Prognosen för grundskola och gymnasium har dock förändrats sedan sist.

Sektorns överskott utgörs till stor del av satsningar från december/februaribudgeten om 13,5 mnkr samt nämndens ofördelade reserv om 6,5 mnkr, dvs. medel som inte är planerade att tas i anspråk under året. I övrigt finns såväl överskott som underskott inom sektorn.

Sektorledning

Sektorledning prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 0,9 mnkr (5,9 procent). Överskottet förklaras av en vakans där rekrytering har pausats som en åtgärd för budget i balans samt en vakant chefstjänst på grund av fördröjd rekrytering.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 22,2 mnkr (6,8 procent). Det är en förbättring med 0,7 mnkr jämfört med föregående prognos främst på grund av vakant rektorstjänst, återhållsamhet avseende centrala budgetar samt kostnadseffektiv personalplanering inom pedagogisk omsorg. Barnantalet är totalt 165 färre än budgeterat inom samtliga verksamhetsformer samt kommunal och enskild regi.

De kommunala förskoleenheterna har 110 färre inskrivna barn än budgeterat, vilket motsvarar ett centralt överskott om 9,3 mnkr. Förskoleenheternas budget justeras utifrån inskrivna barn och prognostiserar ett överskott om 0,4 mnkr, vilket förklaras främst av vakanser som tillfälligt tillsatts med obehörig personal vid

rekryteringssvårigheter. Pedagogisk omsorg prognostiserar ett överskott om 2,4 mnkr med anledning av 30 färre barn än budgeterat samt lägre omkostnader. Köpta och sålda platser prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 1,7 mnkr på grund av ca 25 färre barn än budgeterat. Vidare prognostiserar administration och ledning ett överskott om 3,4 mnkr med anledning av vakanta tjänster samt återhållsamhet gällande centrala budgetar. I dagsläget är en familj beviljad omsorg på obekvämlig arbetstid och kostnaden om ca 0,1 mnkr hanteras inom ram.

Satsningen på minskade barngrupper om 5 mnkr planeras inte att tas i anspråk under året då det inte finns avsatta medel för minskade barngrupper i kommunfullmäktiges budget för 2024. Verksamheten bedömer därmed att det inte är motiverat att anställa personal för ändamålet under enbart höstterminen 2023, både ur arbetsmiljöperspektiv men även barnperspektiv. Dock har utökning av personaltätthet under året skett genom statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder som har möjliggjort minskade barngrupper del av dag.

Grundskoleverksamhet

Grundskoleverksamheten prognostiserar en negativ avvikelse om 18,3 mnkr (2,5 procent) mot budget, vilket är en försämring med 3,3 mnkr jämfört med föregående prognos.

Det är 10 färre elever totalt inom den kommunala grundskoleverksamheten än budgeterat, vilket motsvarar ett centralt överskott om ca 1,1 mnkr. Skolornas budget justeras utifrån inskrivna elever. Inom förskoleklass är det 30 färre elever jämfört med budget. Inom fritidsverksamheten ökade dock efterfrågan under höstterminen och det är 80 fler elever inskrivna i fritids än budgeterat. Det centrala överskottet för fritids och förskoleklass är 0,7 mnkr.

Elevantalet är ca 90 elever färre under hösten jämfört med våren och flera grundskoleenheter uppvisar svårigheter med att anpassa personalorganisationen efter minskat elevantal.

Skolenheternas totala underskott uppgår till 13,3 mnkr. Av underskottet står tre enheter för totalt 9,8 mnkr främst till följd av högre personalkostnader än budget. Underskottet för Rävlandaskolans två enheter uppgår till 7,3 mnkr. Det beror dels på extra resurser för elever med särskilda behov och dels på lägre elevantal under höstterminen samt få elever i klasserna. Detta bidrar till en kostnadsdrivande organisation. Landvetter högstadium prognostiserar en negativ avvikelse om 2,5 mnkr, främst på grund av extraresurser till elever i form av fler elevassistenter.

Anpassad grundskola prognostiserar en negativ avvikelse om 0,2 mnkr, Trots fler elever än budgeterat. De kommunala enheterna prognostiserar ett överskott till följd av flera vakanser inom skolorna. Detta och andelen tid utförd av timvikarier bidrar till lägre personalkostnader än budgeterat.

Kostnaderna för inköp av digitala verktyg för elever under höstterminen i form av datorer och läsplattor väntas bli 5,3 mnkr högre än budgeterat, dels på grund av ökade priser och dels ett ökat behov av digitala verktyg. Kostnaden för skolskjuts prognostiseras även att öka till följd av ökade skolbussresor och underskottet mot budget prognostiseras bli 1,8 mnkr. Kostnader för verksamhetsanpassningar av lokaler prognostiseras göra ett underskott om 1,1 mnkr till följd av

stadieindelningen vilket medfört ändrat behov för lokalerna.

Grundskoleverksamheten prognostiserar ett underskott om 1,6 mnkr för köpta/sålda platser. Den främsta anledningen till avvikelsen är den utbetalning grundskolan prognostiseras att göra till fristående aktörer, som en följd av överskridande av budgeten. Detta enligt bidrag på lika villkor. Vidare har antalet elever med tilläggsbelopp inom fristående aktörer ökat vilket också bidrar till underskottet för köpta platser.

Gymnasieverksamhet

Gymnasieverksamheten prognostiserar ingen avvikelse mot budget (0 procent) vid årets slut, vilket är en förbättring med 1,5 mnkr sedan tidigare prognos. Befolkningsprognosen visar ca 20 färre Hälso- och sjukvårdsgymnasier i gymnasieålder än budgeterat, vilket borde ha genererat ett överskott om ca 2 mnkr för verksamheten som helhet.

Verksamheten har högre kostnader för anpassad gymnasieskola än budget, vilket beror på att en större andel elever har behov som omfattar LSS-omsorg, skolskjuts med taxi och/eller individuella lösningar. Även kostnaden för introduktionsprogrammen (IM) har ökat som en effekt av mer resurskrävande elever och behov av små grupper. Underskotten uppgår till 3,7 mnkr respektive 2,2 mnkr.

Hulebäcksgymnasiet har tagit in fler elever på skolan och årssnittet väntas bli ca 40 fler än budgeterat. Från och med höstterminen finns en extra ekonomiklass och dessutom visade sig söktrycket till estetprogrammet vara högre än väntat. Detta innebär fler sålda och färre köpta platser, vilket ger ett överskott som väger upp tidigare nämnda kostnader.

Elevhälsa och utveckling

Elevhälsa och utveckling prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 1,8 mnkr (3,9 procent) vid årets slut. Avvikelsen är oförändrad från delårsprognosen.

Verksamhetens överskott förklaras dels av högre intäkter från Migrationsverket för asylsökande elever samt för mottagandet av personer på flykt från Ukraina, och dels av en vakans där rekrytering pausats som en besparingsåtgärd.

Elevhälsoenheterna visar tillsammans ett överskott om 0,2 mnkr. Högre kostnader för skolläkaravtal och omvandling av en tjänst till cheftjänst i och med ny organisation för barn- och elevhälsa vägs upp av lägre kostnader för personal på grund av vakanser.

Kultur och fritid

Kultur och fritid prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 10,8 mnkr (8,6 procent) vid årets slut. Detta förklaras till största del av budgettillskott avseende föreningsbidrag om 5 mnkr och kulturskola 1,5 mnkr som ej kommer att nyttjas under året. Den tillfälliga förstärkningen av föreningsstödet om 2,5 mnkr kommer dock att användas under innevarande år.

Den nya idrottshallen i Mölnlycke fabriker väntas vara tillgänglig först i oktober istället för som budgeterat vid årets början, vilket bidrar till verksamhetens överskott med ca 2,2 mnkr. Samtidigt väntas lägre intäkter för uthyrning av

idrottshallar motsvarande ca 0,3 mnkr. Vakanser och olika typer av tjänstledigheter inom verksamheten genererar ett överskott om ca 1,2 mnkr.

Barn- och elevantal

Verksamhet	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Förskola	2 414	2 249	-165
Grundskola	6 250	6 210	-40
Gymnasiet	1 768	1 745	-23

Åtgärder

Inom sektorn visar grundskole- och gymnasieverksamheterna negativa budgetavvikelser. Verksamheterna arbetar aktivt med de enheter som redovisar underskott genom tätare uppföljningar för att kartlägga orsakerna till underskotten och ta fram förslag på åtgärder. Dessutom är satsningar från decemberbudgeten om 13,5 mnkr samt nämndens ofördelade reserv om 6,5 mnkr inte planerade att tas i anspråk under året.

Förskoleverksamheten har under året påbörjat ett projekt tillsammans med bemanningsenheten där organisation och schemaläggning varit i fokus, för att få en mer strategisk personalplanering. Tre rektorer har ingått i en pilotgrupp som haft ett proaktivt angreppssätt och arbetat brett med information, kommunikation och testmiljöer i verksamhetssystem. Ett fokusområde för hela rektorsgruppen har under året varit framtidens kompetensutmaning och att aktivt arbeta med sin organisation och bemanning. Verksamheten fortsätter även att arbeta med täta uppföljningar på övergripande nivå, genom bland annat månatliga organisationsmöten tillsammans med verksamhetschef, rektorer och stödfunktioner. Dessa möten har ökat transparensen mellan enheterna avseende utmaningar och framtidsfaktorer samt är ett forum för erfarenhetsutbyte för att tillsammans arbeta mot ökad likvärdighet och god kvalitet. Verksamhetschef är även närvarande vid enheternas ekonomiuppföljningar en gång per termin för att stötta och ställa utmanande frågor för ökad delaktighet vilket genererar en tydligare ekonomistyrning.

Inom grundskola fortsätter arbetet med att anpassa organisationen efter elevantalet. Eftersom elevkullarna minskar stadigt de kommande åren behöver verksamheten arbeta med denna typ av anpassning även framgent. Inom Rävlandaskolan genomförs åtgärder för att öka studiero och måluppfyllelse, vilket är en del av förklaringen till grundskoleverksamhetens underskott. Dessa åtgärder innebär ökade kostnader i form av t ex personalförstärkningar, men rektor kommer tillsammans med verksamhetschef att ta fram en handlingsplan för att minska det prognostiserade underskottet. Grundskolan har även under året påbörjat ett utvecklingsarbete med rektorsgruppen likt det arbete som med framgång görs inom förskolan. Rektorerna ses i mindre grupper för att tillsammans med verksamhetschef och stödfunktioner öka transparensen mellan enheterna avseende utmaningar och framgångsfaktorer främst gällande personalekonomi och planering av skolans organisation.

Gymnasieverksamheten har planerat för en utökning av elevorganisationen inför läsåret 2023/2024 som har verkställts i och med höstterminens antagning. Framförallt gäller utökningen ekonomiprogrammet där skolan har tagit en extra klass. Detta görs som en åtgärd för att nå en budget i balans och möjliggörs av att Hulebäcksgymnasiet har högt söktryck till de flesta program. Fler elever på skolan gör att verksamheten säljer fler platser och köper färre. Åtgärden väntas ge positiv ekonomisk effekt under de kommande tre läsåren. Ytterligare en åtgärd som genomförts är en minskning av 0,5 utvecklingsledartjänst från hösten.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Sektorsledning	100	100	0	22
Förskola	1 900	2 400	500	971
Grundskola	4 686	7 686	3 000	3 389
Gymnasium	2 050	2 050	0	2 055
Elevhälsa och utveckling	100	100	0	0
Kultur och fritid	828	1 328	500	1 508
Nettoutgift	9 664	13 664	4 000	7 945

Sektorn prognostiserar en positiv avvikelse om 4 mnkr mot budget avseende investeringar för året.

Förskolan prognostiserar en positiv avvikelse om 0,5 mnkr med anledning av lägre kostnader för investeringar i samband med renoveringen av förskolor, dels på grund av lägre priser vid upphandlingar men även på grund av längre leveranstider.

Grundskolan prognostiserar en positiv avvikelse om 3 mnkr. Nya Fagerhultsskolan i Hindås köper in möbler successivt i takt med att skolan fylls på med elever. Detta projekt förväntas inte använda hela budgeten in år då skolan fortfarande fylls på med elever. Vidare förväntas inköpen av inventarier inom övriga skolor understiga budget vilket bidrar till den positiva prognosen. En satsning på möbler till Rävlanda F-6 har under året genomförts och omfattar 1 mnkr.

Gymnasiet prognostiserar ingen avvikelse mot budget. Exempel på inköp som planeras under året är skol- och kontorsmöbler samt teknisk utrustning för de olika programmen och datautrustning till salarna.

Kultur och fritid prognostiserar en positiv avvikelse om 0,5 mnkr. Aktuella investeringar handlar bl a om konstförvaring och teknisk utrustning till kulturhusen samt inventarier till hallarna vid behov, t ex efter skadegörelse och vid slitage.